

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

med årlig plan 2015/2016

Hamnardalens förskoleområde

Vision

- Alla barn känner sig trygga i förskolan.
- Alla barn och vuxna har en god arbetsmiljö och mår bra.
- Alla barn och all personal tar aktivt avstånd från diskriminering och annan kränkande behandling.
- Det förekommer inte någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på Hammardalens förskoleområde.

Mål

- Att skapa en trygg och positiv arbetsmiljö för alla på Hammardalens förskoleområde.
- Att förebygga och förhindra att diskriminering och annan kränkande behandling uppstår.
- Att alla barn får samma möjligheter oavsett kön.
- Att tydligt klargöra vilka beteenden som förskola och samhället i övrigt tolererar.
- Att utarbeta regler och skapa tydliga attityder mot diskriminering och annan kränkande behandling.
- Att alla anställda har kunskap om hur vi på Hammardalens förskoleområde hanterar situationen när/om diskriminering eller annan kränkande behandling uppstår och handlar därefter.
- Att alla vårdnadshavare är väl förtrogna med Hammardalens förskoleområdes likabehandlingsplan och känner till vårt arbetssätt gällande diskriminering och annan kränkande behandling.

Syfte

- Likabehandlingsplanen syftar till att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling, samt främja barns lika rättigheter.

Definitioner

Diskriminering

Är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

1. **Kön**
2. **Etnisk tillhörighet** – Kan vara ex. rasism och främlingsfientlighet som utförs av någon med annan etnisk bakgrund än den som kränks. Kränkningarna kan ta sig olika uttryck.
3. **Religion eller annan trosuppfattning** innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med religiös åskådning.
4. **Sexuell läggning** är HBTQ. Sexuella trakasserier: en handling eller uppträdande av sexuell natur som kränker en annan persons värdighet.
5. **Funktionshinder** kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt.
6. **Åldersdiskriminering** innefattar alla, unga som gamla. Ingen får diskrimineras eller trakasseras på grund av ålder.
7. Med **könsöverskridande identitet eller uttryck**: Rätten till respekt för könsidentiteten innebär att få lov att fritt uttrycka sig och definiera sina behov, oavsett omvärldens föreställningar om kön.

Kränkande behandling

Delas in i trakasserier eller annan kränkande behandling. Diskriminering och kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst.

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar kan ske vid enstaka tillfällen eller vara systematiska. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att hon/han har blivit utsatt alltid tas på allvar. Det är den enskilda personens uppfattning om diskriminering och kränkning som ska beaktas.

Trakasserier och kränkningar kan vara:

- Fysiska – t ex slag, knuffar, skadegörelse av personlig egendom.
- Verbala – t ex hot, fula ord, rasistiska kommentarer.
- Psykosociala – t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar.
- Text och bildburna – t ex klotter, brev, lappar, e-post, sms, mms, sociala medier m.m.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan ske både barn emellan eller när en vuxen utsätter ett barn.

Kränkande behandling kan vara ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som saknar koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan vara att retas, mobbas, frysa ut någon, knuffas eller rycka i håret. Förskolans personal måste ibland tillrättavisa ett

barn för att skapa en god miljö för hela gruppen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande.

Mobbning är en upprepad negativ handling under en längre tid när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag. Upprepade tillfällen betyder att mobbningen sker flera gånger under viss tid. Enstaka tillfällen är inte mobbning. Det ska vara en kontinuerlig handling riktad mot en enskild person. Detta skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Vidare råder obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Främjande och förebyggande verksamhet

Främjande arbete innebär att skapa en förskola där alla barn och ungdomar kan växa, trivas och utvecklas. Detta är en del av förskolans och skolans grundläggande uppdrag och framgång av skollagen och läroplanerna. Det leder bland annat till en förskola med ett gott klimat, en förskola där eleven kan känna sig värdefull, få optimism och framtidstro. Det är också en förskola som ger eleverna stöd i att utveckla bra relationer till jämnåriga.

Det främjande arbetet syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och ska bidra till en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas. Det riktar sig till alla och föregås inte av något särskilt problem. Det ska omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Förebyggande arbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och ska bidra till en miljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas. Det riktar sig till alla och föregås inte av något särskilt problem. Det ska omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Kartlägg trivsel och riskområden

Att arbeta förebyggande innebär att förskolans personal har förmåga, att genom att våga lyssna och ta barns berättelser på allvar, kunna upptäcka utsatthet hos barn. Att göra en riskbedömning ställer krav på kompetens hos personalen men också att ha bearbetat sina egna värderingar.

Kartläggningen kan till exempel omfatta platser, situationer och särskilda delar av verksamheten där barn eller elever upplever otrygghet eller att kränkningar sker.

Främjande = För allas lika värde på ej förekommande anledning

Förebyggande = Riskområden, problemområden. På förekommen anledning.

Varje barn bemöts positivt. Vi lyssnar, uppmuntrar och stödjer genom kartläggning av miljöer där diskriminering och annan kränkande behandling ofta kan uppkomma t.ex. vid toaletter och på undanskymda platser.

Vårt arbete har utgångspunkt i diskrimineringsgrunderna.

Aktivitet	Främjande	Förebyggande	När/hur ofta	Utvärdering	Ansvar
Personal på förskolegården	X	X	Dagligen	November och maj	Arbetslaget/ Förskolechef
Pedagogiska måltider	X		Dagligen	November och maj	Förskolechef
Trivselregler	X	X	Kontinuerligt	November och maj	Förskolechef
Tillsyn i tamburer tvättrum och toaletter	X	X	Dagligen	November och maj	Arbetslaget/ Förskolechef
Specialpedagog	X	X	Vid behov		Förskolechef
Trivselenkät/ kontaktbarometer/ gruppobservationer	X		3st/termin	Efterföljande ALT	Arbetslaget/ Förskolechef
Samarbete med polis, fritidsförvaltning och socialtjänst	X	X	LSG, vid behov	November och maj	Förskolechef
Barnhälsoteam (BHT)	X	X	Vid behov	Maj	Förskolechef
Barnkonferenser	X	X	En gång per termin	Efterföljande BHT	Förskolechef
Utvecklingssamtal	X	X	En gång per läsår och vid behov	Maj	Arbetslaget
Överlämningar mellan grupper	X	X	Kontinuerligt vid överlämning	Maj	Arbetslagen/ Förskolechef
Övergång förskola-förskoleklass	X	X	Se handlingsplan	Februari	Förskolechef, Rektor för mottagande skola
Brukarenkäter (centralt)	X		En gång under vårterminen	Maj	Arbetslag/ Förskolechef

Årlig plan 2015-2016

Likabehandlingsplanen är ett viktigt verksamt redskap i arbetet för att skapa en trygg och positiv arbetsmiljö för alla.

Som metoder för kartläggning inför den årliga planen har vi:

- Samtal med barn på förskolan.
- Trivselenkäter.
- Kontaktbarometer.
- Gruppobservationer.
- Utvecklingssamtal.
- Karta över förskola och gård, där vi ser var barn känner sig otrygga. Om det finns områden där de inte vill leka.

Under läsåret 2015-2016 kommer vi att fokusera på följande områden:

Rosengårds förskola:

- De som har ansvar för tillsynen håller extra koll på ställen där någon kan gömma sig, exempelvis bakom förrådet vid cykelbanan och vid Myrans entré. På Björngården är sådana ställen i skogen, i lekhuset och i rutschkanan.
- Cykelbanan är ett ställe där någon vuxen behövs hela tiden.

Norra Hammars förskola:

- Gården är stor med många olika lektytor. De som har ansvar för tillsynen sprider ut sig på gården och rör sig. Speciellt fokus på ställen där någon kan gömma sig ex jordkällaren

Vid föräldrasamlingar, utvecklingssamtal och inskolningssamtal aktualiseras likabehandlingsplanen för vårdnadshavarna.

Rutiner

Alla har skyldighet att **omgående** rapportera till förskolechef vid misstanke om diskriminering och/eller annan kränkande behandling. Om en vuxen kränker barn kontaktas förskolechef eller pedagog i förskolan av barnet eller dess vårdnadshavare. En kartläggning görs och relevanta åtgärder genomförs. Förskolechef är ansvarig för förskolans verksamhet och medverkar alltid i arbetet gällande diskriminering eller annan kränkande behandling.

Utredning

Den som får kännedom om att någon blivit utsatt för diskriminering och/eller annan kränkande behandling gör en noggrann kartläggning för vidare åtgärd och tar omgående hjälp av ledning eller annan personal.

Åtgärder

Åtgärderna grundas på utredning av vad som skett. Ansvarig personal informerar fortlöpande berörda föräldrar genom t. ex möten på förskolan. En handlingsplan upprättas av förskolan i samråd med berörda vårdnadshavare. Åtgärderna dokumenteras, följs upp och utvärderas kontinuerligt till dess att ärendet anses vara avslutat.

Vid behov utnyttjas kompetens utanför förskolan, ex barnhälsovård eller socialtjänst. Utifrån den kränkande behandlingens art och omfattning görs bedömning om anmälan till socialtjänst eller polis ska göras.

Ansvar

- Förskolechef är huvudansvarig för förskolans verksamhet och informeras alltid omgående. Ansvarig personal har enskilda samtal med barn.
- Ansvarig personal informerar berörda vårdnadshavare om vad som inträffat.
- Förskolechef ansvarar för utredning om personal misstänks för kränkning av barn.
- Alla ärenden dokumenteras.
- Dokumentationen förvaras sedan hos förskolechef.
- Förskolechef rapporterar all kränkande behandling till Barn- och utbildningsförvaltningen.

Information

- Likabehandlingsplanen finns som dokument på förskolornas hemsidor. Rosengårds förskola och Norrahammars förskola. www.jonkoping.se
- Likabehandlingsplanen finns uppsatt i förskolans lokaler på varje avdelning.
- Vårdnadshavare informeras kontinuerligt om likabehandlingsplanen.
- Personalen informeras kontinuerligt och deltar aktivt i arbetet för att utveckla och förbättra förskolans likabehandlingsplan. All personal har en aktuell version av likabehandlingsplanen och dess tillhörande bilagor i Vklass.
- Nyanställd personal får information om likabehandlingsplanen vid sitt introduktionssamtal.

Uppföljning och utvärdering

Förskolechef på Hamnardalens förskoleområde ansvarar i samarbete med arbetslagen för att denna likabehandlingsplan utvärderas i slutet av vårterminen varje läsår. Förbättringsområden identifieras och åtgärder för utveckling planeras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Bilagor:

1. Våra styrdokument
2. Handlingsplan vid kränkning, diskriminering, mobbning m.m.
3. Anmälan om kränkande behandling
4. Genomförda kommunikationer och åtgärder i samband med diskriminering och annan kränkande behandling
5. Trivseregler
6. Trivselenkät
7. Trivselenkät ansikten
8. Kontaktbarometern
9. Gruppobservationer